

”בכירים מספרים” אל”ם נחמן ורד (וגנר)

פרטי הקצין המתעד: מיכאל בסין, רס”ן

אל"מ נחמן ורד, נולד בשנת 1937 ברומניה בשם נחמן וגנר. הוא עלה ארצה עם משפחתו בשנת 1950. עם עלייתם ארצה שוכנה המשפחה במעברה בראש פינה. לאחר סיום לימודיו בתיכון התגייס נחמן בשנת 1956 לחיל החימוש.

א. תפקידים לאורך השירות:

- ❖ מכונאי טנק MX
- ❖ מ"מ טנקים בפלוגה א' בסדנא הגיסית.
- ❖ מפקד פלוגה א' ומפקד סדנא חטיבתית 7 במנמ"ש.
- ❖ מפקד גש"ח 784.
- ❖ קחש"א 440.
- ❖ מפקד סדנא גיסית 650.

ב. ערכים מרכזיים שהובילו בשירותו:

- ❖ טיפול באנשים – נחמן ורד מציין כי לאורך השירות הצבאי שלו הטיפול באנשים תמיד עמד לנגד עיניו.
  - ❖ מקצועיות והתייעלות – הינם אבן יסוד במורשת חיל החימוש. בתפקידו כמפקד הסדנא הגיסית דרש מאנשיו להתמקצע, להשתפר ולהציג שיפורים ושינויים באמל"ח.
  - ❖ דבקות במשימה – אין משימה שאנשי החימוש לא יכולים לבצע. נחמן ורד שירת בחיל החימוש בשרות הסדיר עד שנת 1980 והשתחרר בדרגת אלוף משנה מתפקיד מפקד סדנא גיסית 650 אך תרומתו לצה"ל ולחיל החימוש ממשיכה עד היום.
- ממש עם גיוסו לצה"ל פרצה מלחמת קדש. המחזור של נחמן עבר קורס מכונאי טנקים מזורז ונשלח לסיני למלחמה.
- נחמן היה חייל כשרוני עם ידיים טובות וחוש טכני. בהיותו בדרגת רב"ט בלבד, נשלח לחודשיים לצרפת כמפקד מחלקה במסגרת משלחת טכנית אשר תפקידה היה ללמוד על טנקי MX החדשים שמכרה צרפת לצה"ל.

את שרות החובה שלו סיים נחמן בדרגת סמ"ר, דבר שלא היה מקובל באותם הימים (חיילים היו מסיימים שרות חובה בדרגת רב"ט). בשנת 1963, בדרגת רס"ר, החליט להשתחרר מצה"ל. נחמן נזכר שבתום תרג"ד בצאלים, ביום שישי בבוקר, קרא לו המג"ד ונתן לו הנחייה להגיע למפקד גייסות השריון, אלוף דוד אלעזר ז"ל. נחמן מספר שהגיע מלוכלך, על מדי ב' לדדו והוא שאל אותו מה מעשיו לשבוע הבא? מיד ענה לו ששבוע הבא הוא משתחרר מצה"ל ואז דדו אמר לו שהוא לא מוכן לשמוע על כך בשום פנים ואופן ושבוע הבא הוא יוצא לקורס הקצינים.

עם סיום קורס הקצינים הוענקה לנחמן דרגת הסגן. נחמן מספר שהיה ויכוח בין מפקד גיסות השריון לרמטכ"ל האם מותר להעניק סגן ישר עם סיום קורס הקצינים, אך לאור העובדה כי דדו כבר התחייב לדרגת הסגן הוענקה לו הדרגה בסוף.

לפני מלחמת ששת הימים מוניתתי למפקד סדנא של חטיבה 7 אשר פעלה כיחידה חימושית עצמאית בכל הפעילות בצפון. במלחמת ששת הימים, בשנת 1967, כמפקד סדנא חטיבתית פעלתי בכל הקרבות עד תום המלחמה ואחריה. בתום המלחמה קיבלתי דרגת רב סרן מידי מפקד החטיבה אל"מ שמואל גורודיש, כהערכה והוקרה על פעילות חימושית במלחמה.

בחודש מרץ 1968, השתתפתי במבצעים "כראמה" ומבצע "אסותא". שני המבצעים הללו בוצעו נגד הפת"ח בעקבות פעלות טרור אינטנסיביות. במסגרת מבצע "כראמה" פיקדתי על פלק"ד מאולתר מתוגבר בטנק חילוץ. הפלק"ד הוקם תוך פרק זמן קצר ובמהירות האפשרית הגענו ליריחו, לארגן משטחי עבודה, לעבור על הטנקים ולתקן כל מה שאפשר עד תחילת המבצע. הטנקים למבצע היו מדגם "שוט מטאור" בעלי אמינות מוטלת בספק רב. מתחילת המבצע פעלנו תחת הפגזה ירדנית קשה מאוד. תוצאות המבצע מבחינתנו היו קשות מאוד. גם נפגעים בנפש וגם שני טנקים שהשארנו מאחור בגלל שקיבלנו פקודה לסגת ולהתפנות ולא היה זמן לחלצם. צוות החילוץ ושלושת אנשי הצוות קיבלו צל"ש על פועלם ע"י מפקד חטיבה 7.

בשנת 1971 מוניתתי לתפקיד מפקד גש"ח בסיני הכפוף לאוגדה 252. בתקופה זו עסקתי בארגון הגש"ח הנייד והגד"ח הנייח בצורת פלוגות קדמיות המצוידות בציוד ח"ח ואמצעים מיוחדים לאחזקה ניידת. באותם שנים הטיסה הראשונה מבן גוריון לרפידיים הייתה יוצאת בשעה 07:30 ולא היה לה הרבה ביקוש. אני, המ"פים והמטה היינו מזמינים רק את הטיסה הזו, נוחתים ברפידיים בשעה 08:30 ועושים שם הערכת מצב שבועית. במקביל היינו מושכים כבר חלפים נדרשים מרפידיים ומתפזרים כל אחד לפלוגתו.

בשנת 1973 לאחר סיום תפקידי כמפקד הגש"ח, יצאתי ללימודי פו"מ. המלחמה תפסה אותי בשולחן הלימודים ומיד נקראתי לתפקיד המנמ"ש שלי שהיה קחש"א 440, אוגדת הטירנים. תוך כדי המלחמה הקמנו וארגנו את כל המערכות החימושיות של האוגדה כולל בניית האוגדה מבחינת צל"מ. בנינו גש"ח ובמקביל הקמנו גש"ח מאולתר שפעל במהלך המלחמה בגזרה הדרומית של סיני.

בתום המלחמה לאחר סיום לימודי הפו"מ התמניתי למפקד סדנא גיסית 650. מעבר ליעוד המוגדר של אחזקת הצל"מ עסקה הסדנא בייצור עזרי אימון, ייצור ותיקון חלקי חילוף ופיתוח אמל"ח. הקמנו גש"חים ניידים, עסקנו בפיתוח אמצעי לחימה כמו כיפת מפקד משופרת, מתאמים לטנקים לאמצעי סער, טנק לפינוי נפגעים, אמצעי לחימה רבים. בסיום תפקידי ב-1980 השתחררתי מצה"ל.

בשנת 1982 בפרוץ מלחמת לבנון הראשונה התנדבתי כאיש מילואים וארגנתי בלבנון את כל נושא איסוף השלל במשך כחצי שנה כמפקד על של יחידות לאיסוף שלל. בלבנון פעלו שלוש יחידות שכל אחת מנתה סד"כ של 1000 אנשים. פינינו שלל רב, תחמושת, נשק ציוד צבאי ועוד.

בימים אלו ממשיך אל"מ(מיל') נחמן ורד את תרומתו לצה"ל ולחיל החימוש במספר תפקידים. מר' ורד הינו יו"ר אגודה למען החייל סניף רחובות, בין המייסדים וחבר בעמותת חיל החימוש, פעיל וחבר במועצת עמותת השריון ומקדם את נושא הרחבת חינוך טכנולוגי במדינה.